

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 6Co/285/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1114228464
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Kučerová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1114228464.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Kučerovej a sudcov JUDr. Martina Murgaša a Mgr. Jany Janics Bajánkovej v právnej veci žalobcu: C.. O. B., nar. XX.X.XXXX, bytom M. X, J., zastúpený: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., so sídlom Kadnárova 83, Bratislava proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky, so sídlom Pribinova 2, Bratislava, o náhradu škody 18.867,29 eur, na odvolanie žalovanej proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I z 13.2.2018, č. k. 14C/189/2014-147, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom vyhovujúcom výroku m e n í tak, že žalobu v tejto časti z a m i e t a .
- II. Žalovanej sa n e p r i z á v a nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovanú zaplatiť žalobcovi sumu 18.867,29 eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5,15 % ročne zo sumy 18.867,29 eur od 29.8.2014 do zaplatenia, to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku; vo zvyšku čo do uplatneného úroku z omeškania žalobu zamietol; žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnej výške.
2. Súd prvej inštancie v dôvodoch napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca sa domáhal voči žalovanej nároku na náhradu škody vo výške 18.867,29 eur brutto s príslušenstvom, ktorá mu mala vzniknúť v príčinnej súvislosti s nezákonnými rozhodnutiami, za ktoré označil rozhodnutie ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. X/XXXX, ktorým bol odvolaný z funkcie zástupcu riaditeľa odboru Železničnej polície Bratislava z dôvodu dôležitého záujmu služby a rozhodnutie č. XX/XXXX, ktorým bol potvrdený personálny rozkaz č. X/XXXX a jeho rozklad zamietnutý. Obe označené rozhodnutia boli zrušené rozsudkom NS SR sp. zn. 6Sžo 37/2013 zo dňa 28.8.2013. Žalovaná čiastka predstavuje skutočnú škodu (doplatok mzdy z neplatného preradenia), ktorá spočívala v rozdiel medzi služobným platom zástupcu riaditeľa Železničnej polície vo výške 1.882 eur a staršieho odborného inšpektora 1.167 eur za obdobie od 2.2.2009 do 30.6.2011 (rozdiel činí 715 eur mesačne). Súd prvej inštancie ďalej zhrnul procesnú obranu žalovanej, v ktorej namietala nedostatok svojej pasívnej vecnej legitímácie, keď mala za to, že žalobcom označené rozhodnutia neboli vydané v rámci výkonu verejnej moci v oblasti štátnej správy spadajúcej do pôsobnosti MV SR, ale v rámci personálneho konania v zmysle zákona č. 73/1998 Z.z., z ktorého dôvodu žalobou uplatnený nárok nemôže byť posudzovaný ako zodpovednostný vzťah verejnoprávnej povahy vyplývajúcej z úradného postupu orgánu pri výkone verejnej moci, na ktorý je možné aplikovať zákon č. 514/2003 Z.z.
3. Súd prvej inštancie vykonaným dokazovaním skutkovo zistil, že žalobca od roku 1992 pôsobil v Železničnej polícii SR, od 1.6.2008 sa stal zástupcom riaditeľa železničnej polície v Bratislave. Personálnym rozkazom ministra dopravy pôšt a telekomunikácii SR č. X/XXXX zo dňa 26.1.2009 bol žalobca dňom 1.2.2009 odvolaný z funkcie riaditeľa a súčasne personálnym rozkazom riaditeľa Oblastnej správy Železničnej polície Trnava č. XXX/XXXX bol dňa 2.2.2009 ustanovený do funkcie starší

odborný inšpektor. Voči personálnemu rozkazu č. X/XXXX podal žalobca rozklad, pričom rozhodnutím Ministra vnútra SR č. XX/XXXX zo dňa 31.3.2009 bol rozklad žalobcu zo dňa 24.2.2009 zamietnutý a potvrdený personálny rozkaz ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii č. X/XXXX. Následne sa žalobca domáhal nápravy formou správnej žaloby. Krajský súd v Bratislava rozsudkom č.k. 1S 108/2009 -30 zo dňa 7.4.2011 žalobu zamietol. Najvyšší súd SR rozsudkom č.k. 6Sžo/28/2011 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil. Po náleze ÚS SR č.k. I. ÚS 540/2012-34 zo dňa 24.4.2013, ktorým bol zrušený rozsudok NS SR č.k. 6Sžo/28/2011, Najvyšší súd SR v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 6Sžo37/2013 zo dňa 28.8.2013 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.4.2011 č.k. 1S108/2009-30 tak, že rozhodnutie žalovaného č. XX/XXXX zo dňa 31.3.2009 a personálny rozkaz žalovaného č. X/XXXX zo dňa 26.1.2009 zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30.9.2013.

4. Za tohto skutkového stavu, právne odkazujúc na zákon č. 514/2003 Z.z., § 2, § 3 ods. 1, 2, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 15 ods. 1, § 17 ods. 1, § 25 ods. 1, 2, Obč. zákonník (§ 442 ods. 1), dospel súd prvej inštancie k záveru o dôvodnosti žaloby. Skonštatoval, že žalobca preukázal splnenie predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ozrejmil, že k vydaniu personálneho rozkazu ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. 3/2009 zo dňa 26.1.2009 a následne k rozhodnutiu ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. 55/2009 zo dňa 31.3.2009 došlo za účinnosti zákona č. 514/2003 Z.z. Stotožnil sa s argumentáciou žalobcu, že služobný pomer príslušníka policajného zboru vyplýva z osobitnej povahy zamestnávateľa policajta, ktorým je štát ako primárny nositeľ verejnej moci. Príslušník policajného zboru sa prostredníctvom svojho zamestnávateľa priamo zúčastňuje na výkone verejnej moci, preto má štát oprávnenie jednostrannými aktmi verejnej moci tieto vzťahy zakladať, meniť alebo rušiť, na rozdiel od pracovnoprávných vzťahov alebo štátnozamestnaneckého vzťahu podľa zákona č. 400/2009 Z.z. Služobný pomer príslušníka policajného zboru nemá znaky súkromného pomeru ale verejnoprávneho, vzhľadom na jeho charakter, keďže ide o pomer štátno-služobný, ktorý vzniká individuálnym mocenským aktom služobného funkcionára a po celú dobu svojho trvania sa výrazne odlišuje od pracovnoprávneho pomeru. V štátno-služobnom pomere nemajú účastníci rovnaké postavenie, čo sa prejavuje v spôsobe jeho vzniku, zmeny a skončenia, úprave nárokov vyplývajúcich z toho pomeru a úprave konania pred služobnými orgánmi, čo vyplýva z judikatúry Ústavného súdu SR, napr. sp. zn. II ÚS 403/2011, sp. zn. I ÚS 443/2016. Dodal, že služobný pomer policajta vzniká mocenským aktom služobného funkcionára (rozhodnutím o prijatí do služobného pomeru) a je svojou povahou verejnoprávnym pomerom a po celú dobu jeho trvania sa výrazne odlišuje od pracovnoprávneho pomeru alebo štátnozamestnaneckého pomeru, ktoré sú založené dvojstranným právnym úkonom, v ktorom účastníci majú rovné postavenie, teda sú súkromnoprávnymi pomermi. Vzájomné vzťahy účastníkov služobného pomeru policajtov sa vyznačujú tým, že jeden z účastníkov vystupuje voči druhému ako nositeľ verejnej zvrchovanej moci a tým ako silnejší subjekt, ktorý môže jednostranne zakladať a meniť práva druhého účastníka. Pokiaľ ide o otázku existencie nezákonných rozhodnutí, súd prvej inštancie uviedol, že personálny rozkaz ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. X/XXXX, ako aj rozhodnutie ministra dopravy, pôšt a telekomunikácii SR č. XX/XXXX boli zrušené rozsudkom NS SR zo dňa 28.8.2013, sp. zn. 6Sžo 37/2013, čím žalobca preukázal základný predpoklad pre úspešné uplatnenie nároku podľa zákona č. 514/2003 Z.z., a to existenciu nezákonných rozhodnutí. Ohľadom výšky uplatnenej škody sa súd prvej inštancie stotožnil s jej vyčíslením predloženým žalobcom, keď suma 18.867,29 eur predstavuje rozdiel na pláte po odvolaní z funkcie zástupcu riaditeľa zo dňa 2.2.2009 a následným zaradením do funkcie staršieho odborného inšpektora oddelenia Železničnej polície za obdobie od 2.2.2009 do 30.6.2011. Súd prvej inštancie v tejto súvislosti skonštatoval, že žalovaný k výške uplatnenej škody nemal výhrady. Na základe uvedeného považoval žalobou uplatnený nárok za dôvodný a tento žalobcovi priznal spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,15% ročne od 29.8.2014, teda odo dňa nasledujúceho po vyhotovení odpovede žalovaným na žiadosť žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. Výšku úrokovej sadzby súd prvej inštancie žalobcovi priznal podľa NV č. 87/1995 Z.z. Ozrejmil, že základná ročná úroková sadzba predstavovala 5,15% ročne, a keďže si žalobca uplatnil voči žalovanej nárok na úroky z omeškania vo výške 5,40% ročne, vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

5. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 C.s.p. a plne procesne úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania v plnej výške.

6. Proti tomuto rozhodnutiu čo do vyhovujúcej časti podala v zákonnej lehote odvolanie žalovaná. Navrhla odvolaciemu súdu, aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne. V odvolaní zopakovala svoju argumentáciu obsiahnutú v rámci procesnej obrany, a to nedostatok pasívnej vecnej legitímácie. Uviedla, že žalobca nie je v predmetnom konaní osobou poškodenou na účely zákona č. 514/2003 Z.z., keďže sa jedná o jeho platové a ďalšie peňažné nároky podľa zákona č. 73/1998 Z.z.,

o ktorých môže rozhodovať len služobný úrad žalobcu. V personálnych otázkach policajta nejde o vzťah verejnoprávneho charakteru, pretože služobný úrad v tomto vzťahu nevystupuje ako orgán verejnej moci pri výkone verejnej moci. Z uvedeného dôvodu nie je možné, aby sa žalobca proti žalovanej označenej ako Slovenská republika zastúpená Ministerstvom vnútra SR, úspešne domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Ak je teda žaloba založená na rozhodnutí (personálnom rozkaze) ministra vnútra (resp. ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií SR) a Ministerstva vnútra (Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií), pričom z obsahu žaloby vyplýva, že žalobca sa domáha platových a iných peňažných nárokov podľa zákona č. 73/1998 Z.z., kde je služobným úradom jedine Ministerstvo vnútra SR a nie štát. Skutočnosť, že zamestnávateľ žalobcu (služobný úrad Ministerstvo vnútra SR, resp. Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR), ktorý personálnym rozkazom rozhodol o odvolaní žalobcu z funkcie zástupcu riaditeľa odboru železničnej polície Bratislava, je zároveň orgánom verejnej moci, nezakladá právo žalobcu na náhrady škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z., nakoľko rozhodnutie služobného úradu o odvolaní žalobcu z funkcie nebolo výkonom verejnej moci orgánu verejnej moci vystupujúceho v tzv. vrchnostenskej pozícii voči fyzickej, alebo právnickej osobe, ktorá je subjektom práva.

7. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za vecne správny a navrhol ho potvrdiť.

8. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 378, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok, prejednal odvolanie žalovanej bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 a contrario), keďže sa nejednalo o prípad, v ktorom by bolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a dospel k záveru, že odvolanie žalovanej je dôvodné. Rozsudok verejne vyhlásil dňa 25.11.2020 (§ 219 ods. 3 C.s.p.).

9. V preskúmvanej veci sa žalobca domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. na tom skutkovom základe, že v dôsledku nezákonného rozhodnutia, za ktoré označil personálny rozkaz ministra dopravy, pôšt a telekomunikácií č. X/XXXX, mu vznikla škoda. Škoda uplatnená žalobou má predstavovať ušlý zárobok za obdobie od 2.2.2009 do 30.6.2011, ktorý žalobcovi vznikol v priamej príčinnej súvislosti s nezákonným odvolaním z funkcie zástupcu riaditeľa odboru Železničnej polície Bratislava Oblastnej správy Železničnej polície Trnava a jeho ustanovením na funkciu starší odborný inšpektor oddelenia Železničná polícia Bratislava - Petržalka, ktorej prináležal služobný plat v 4. platovej triede. Najvyšší súd SR v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 6Sžo37/2013 zo dňa 28.8.2013 zmenil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 7.4.2011 č.k. 1S108/2009-30 tak, že rozhodnutie žalovaného č. XX/XXXX zo dňa 31.3.2009 a personálny rozkaz žalovaného č. X/XXXX zo dňa 26.1.2009 zrušil a vec vrátil žalovanej na ďalšie konanie. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňom 30.9.2013.

10. Podľa § 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. tento zákon upravuje zodpovednosť za škodu spôsobnú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci.

Podľa § 2 písm. a) na účely tohto zákona výkon verejnej moci je rozhodovanie a úradný postup orgánov verejnej moci o právach a povinnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb; orgánom verejnej moci je štátny orgán [§ 2 písm. b), bod 1. zákona č. 514/2003 Z.z.].

Podľa § 3 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti tohto zákona, pri výkone verejnej moci nezákonným rozhodnutím.

Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona č. 514/2003 Z.z. vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu,

11. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach sporových strán).

12. Inštitút zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci upravuje zákon č. 514/2003 Z.z., z ktorého koncepcie vyplýva, že subjektom zodpovednosti za škodu je štát vtedy, ak škoda bola spôsobená orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci [(§ 1 písm. a)]. Jedná sa o tzv. absolútnu objektívnu zodpovednosť, t. j. zodpovednosť bez ohľadu na zavinenie a bez možnosti liberácie. Aby súd mohol vyvodiť záver o tom, že v danom prípade existuje zodpovednosť štátu za škodu, musí byť okrem existencie predpokladov na vznik škody (nezákonné rozhodnutie alebo nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nimi) splnená podmienka, že sa jedná o škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci. Štát je potom subjektom zodpovednosti za škodu s tým, že zákon bližšie vymedzuje aj orgány, z činnosti ktorých pri výkone verejnej moci mohla štátu zodpovednosť za škodu vzniknúť.

13. Pre správne právne posúdenie vecí bola v prejednávaných veciach podstatná otázka, či došlo k splneniu podmienok pre vznik nároku na náhradu škody, za ktorú zodpovedá štát podľa zákona č. 514/2003 Z.z., predovšetkým, či konanie, z ktorého žalobca odvodzuje uplatnený nárok, je konaním orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci (§ 1 písm. a/ zákona č. 514/2003 Z.z.).

14. Súdna prax za verejnú moc považuje takú moc, ktorá autoritatívne rozhoduje o právach a povinnostiach subjektov, či už priamo alebo sprostredkované. Subjekt, o ktorého právach alebo povinnostiach rozhoduje orgán verejnej moci, nie je v rovnoprávnom postavení s týmto orgánom a obsah rozhodnutia tohto orgánu nezávisí od vôle subjektu. Verejnú moc vykonáva štát predovšetkým prostredníctvom orgánov moci zákonodarnej, výkonnej a súdnej a za určitých podmienok ju môže vykonávať aj prostredníctvom ďalších subjektov. Kritériom pre určenie či iný subjekt koná ako orgán verejnej moci je skutočnosť, či konkrétny subjekt rozhoduje o právach a povinnostiach iných osôb a tieto rozhodnutia sú štátnou mocou vynúiteľné, či môže štát do týchto práv a povinností zasahovať. Orgánom v právnom slova zmysle je právnická osoba, vykonávajúca svoju činnosť ako povinnosť alebo kompetenciu a je zriadená k trvalému a opakujúcemu sa výkonu činnosti (I. ÚS 191/92).

15. Výkonom verejnej moci možno tiež rozumieť vynucovanie vôle vyjadrujúcej verejný (štátny či všeobecný) záujem voči jednotlivcom, sociálnym skupinám alebo i celej spoločnosti, pri ktorom dochádza k rozhodovaniu o právach, právom chránených záujmoch a povinnostiach týchto subjektov; štát tu nie je v rovnocennom postavení, ale koná z vrchnostenskej pozície, kedy disponuje mocenskými prostriedkami, aby si vytvoril podmienky na rozhodnutie, a aby plnenie ním uložených povinností vymohol. Verejná moc je považovaná za širší pojem ako moc štátna; zahŕňa štátnu moc vykonávanú štátnymi orgánmi (prostredníctvom orgánov zákonodarnej, výkonnej a súdnej moci) a tiež orgánmi od štátu odlišnými (orgánmi územnej samosprávy, verejnoprávnymi inštitúciami, orgánmi záujmovej samosprávy, fyzickými alebo právnickými osobami), ktorým zákon zveril výkon verejnej moci (§ 2 ods. 2 zákona č. 514/2003 Z.z.). Vykonávanie štátnej moci zabezpečuje štát prostredníctvom osobitného aparátu štátnych orgánov; štátny orgán je zložkou štátneho aparátu, ktorá plní konkrétne funkcie štátu, koná v mene štátu a od ostatných častí organizácie štátu sa odlišuje pôsobnosťou, právomocou a štátnomocenským charakterom svojej činnosti. Výkonnú moc (ako jednu zo zložiek štátnej moci) realizuje štát prostredníctvom orgánov štátnej správy. Štátna správa je verejná správa vykonávaná štátom a je jednou z foriem výkonu verejnej moci; predstavuje výkonnú a nariadovaciu činnosť štátu, ktorou štát plní svoje úlohy a funkcie. V mene štátu ju vykonávajú ústredné orgány štátnej správy, miestne orgány štátnej správy a iné orgány, na ktoré bol zákonom prenesený výkon štátnej správy.

16. Princípy delby pôsobností a kompetencií v rámci ústredných orgánov štátnej správy upravuje zákon č. 575/2001 Z.z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy (ďalej len „zákon č. 575/2001 Z.z.“). Výkonnú moc realizovanú formou štátnej správy štát vykonáva prostredníctvom personálneho substrátu (štátnymi zamestnancami), ktorým disponuje a ktorí plnia úlohy štátneho orgánu pri výkone štátnej správy; výkonnú moc štátu ako prejav zvrchovanej štátnej moci, orgán štátnej správy vykonáva týmito zamestnancami, nie voči nim. Právne vzťahy štátu a jeho zamestnancov upravujú osobitné právne predpisy odlišné od tých, ktoré upravujú pôsobnosť a kompetencie orgánov štátnej správy pri výkone štátnej správy, teda právne predpisy odlišné od zákona č. 514/2003 Z.z.

17. Ministerstvo vnútra SR je v zmysle zákona č. 575/2001 Z.z. ústredným orgánom štátnej správy pre a) ochranu ústavného zriadenia, verejného poriadku, bezpečnosti osôb a majetku, ochranu a správu štátnych hraníc, bezpečnosť a plynulosť cestnej premávky, ochranu bezpečnosti a plynulosti železničnej dopravy, vecí zbraní a streliva, súkromné bezpečnostné služby, vstup na územie Slovenskej republiky a pobyt cudzincov na jej území, občianske preukazy, cestovné doklady a oprávnenia na vedenie motorových vozidiel, otázky azylantov a odídenecov, evidenciu obyvateľov, evidenciu cestných motorových a prípojných vozidiel, integrovaný záchranný systém, civilnú ochranu a ochranu pred požiarimi; b) všeobecnú vnútornú správu vrátane vecí územného a správneho usporiadania Slovenskej republiky, štátne symboly, heraldický register, archívy a registratúry, štátne

občianstvo, matričné veci, zhromažďovanie a združovanie vrátane registrácie niektorých právnických osôb, o ktorých to ustanoví zákon, organizačné zabezpečenie volieb do Národnej rady Slovenskej republiky, organizačné zabezpečenie volieb prezidenta Slovenskej republiky a ľudového hlasovania o jeho odvolaní, organizačné zabezpečenie volieb do orgánov územnej samosprávy, organizačné zabezpečenie referenda, organizačné zabezpečenie volieb do Európskeho parlamentu, vojnové hroby, živnostenské podnikanie, povoľovanie verejných zbierok, koordináciu výkonu štátnej správy uskutočňovanej obcami, vyššími územnými celkami a orgánmi miestnej štátnej správy; c) Policajný zbor a Hasičský a záchranný zbor; d) koordináciu vzdelávania zamestnancov obcí a vyšších územných celkov plniacich úlohy štátnej správy.

18. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 171/1993 Z.z. je policajný zbor ozbrojený bezpečnostný zbor, ktorý plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky.

19. Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky ako orgán verejnej moci (ústredný orgán štátnej správy) je vykonávateľom verejnej moci v oblastiach, ktoré patria do jeho pôsobnosti v zmysle zákona č. 575/2001 Z.z. a ako ústredný orgán štátnej správy pre Policajný zbor tiež na úsekoch, v ktorých Policajný zbor ako ozbrojený bezpečnostný zbor plní úlohy vo veciach vnútorného poriadku, bezpečnosti, boja proti zločinnosti, vrátane jej organizovaných foriem a medzinárodných foriem a úlohy, ktoré pre Policajný zbor vyplývajú z medzinárodných záväzkov Slovenskej republiky podľa zákona č. 171/1993 Z.z. o Policajnom zbore.

20. Povaha služobného pomeru policajtov má síce verejnoprávny charakter, tento však nie je daný vrchnostenským postavením štátu ako vykonávateľa štátnej (výkonnej) moci voči svojim zamestnancom, ale vyplýva z osobitej povahy zamestnávateľa, ktorým je štát, ako primárny nositeľ verejnej moci. Služobný pomer policajta nevzniká zmluvou ale mocenským aktom služobného orgánu, individuálnym právnym aktom o prijatí občana do služobného pomeru. V služobnom pomere prevládajú vzťahy nadriadenosti a podriadenosti; práva a povinnosti subjektov tohto právneho vzťahu sú upravené kogentnými právnymi normami a zmluvná sloboda je značne obmedzená. Právna úprava štátnej služby policajtov má kódexový charakter, čo znamená, že zákon č. 73/1998 Z.z. o štátnej službe príslušníkov policajného zboru obsahuje komplexnú právnu úpravu vecí týkajúcich sa služobného pomeru policajtov - jeho vzniku, zmeny a skončenia, nárokov vyplývajúcich zo služobného pomeru, úpravu služobnej disciplíny a náhrady škody, úpravu konania vo veciach služobného pomeru atď.

21. V tejto súvislosti odvolací súd dodáva, že aj vzniku služobného pomeru vždy predchádza žiadosť občana o prijatie do služobného pomeru a slobodne prejavená vôľa nastúpiť do výkonu služby. Zásadný rozdiel medzi pracovnoprávnymi vzťahmi a verejnoprávnym charakterom služobného pomeru policajta spočíva v spôsobe a forme, akou vo veciach služobného pomeru koná a rozhoduje nadriadený pracovník (§ 3 zákona č. 73/1998 Z.z.). Konanie vo veciach služobného pomeru je upravené v § 231 a nasl. zákona č. 73/1998 Z.z. a jeho výsledkom je rozhodnutie. Práva a povinnosti policajta v služobnom pomere sa tak zakladajú, menia alebo zanikajú rozhodnutím (personálnym rozkazom), ktorý vydáva nadriadený. Pri rozhodovaní o právach a povinnostiach policajta nadriadený vo vzťahu k podriadenému policajtovi nevystupuje ako „úradná osoba“, neplní úlohy Policajného zboru vyplývajúce zo zákona č. 171/1993 Z.z., ani úlohy Ministerstva vnútra Slovenskej republiky v rozsahu pôsobnosti, v akej vykonáva štátnu správu; v personálnych otázkach nadriadený vo vzťahu k podriadenému policajtovi plní úlohy, ktoré mu ako služobnému funkcionárovi vyplývajú zo zákona č. 73/1998 Z.z.; jedná sa o vzťah služobnej, nie vrchnostenskej (štátnomocenskej), nadriadenosti a podriadenosti. Osobitosť tohto špecifického právneho vzťahu sa potom prejavuje v tom, že spory, ktoré sú spojené so vznikom, zmenou, trvaním či zánikom služobného pomeru, ako aj akékoľvek nároky z neho vyplývajúce, neprejednávajú súdy v civilnom sporovom konaní podľa zákona č. 160/2015 Z.z., ale podliehajú súdnemu prieskumu podľa zákona č. 162/2015 Z.z. o Správnom súdnom poriadku (§ 7 písm. h) zákona č. 162/2015); účastníkom týchto právnych vzťahov sa teda poskytuje súdna ochrana v správnom súdnictve.

22. O vykonávanie verejnej moci orgánom verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. nepôjde v prípadoch, kde štát nevystupuje v štátoprávnej rovine výkonu verejnej moci, ale plní iné funkcie a úlohy štátu, kde je daná zodpovednosť štátu za škodu podľa všeobecných prepisov o zodpovednosti za škodu a kde štát vystupuje v „postavení“ subjektu, ktorý má rovnaké práva a povinnosti, ako ktorákoľvek iná právnická osoba. Toto „iné“ ako mocenské postavenie štátu (mimo sféry úloh spojených s vykonávaním zvrchovanej štátnej moci) platí aj pre štátnozamestnanecké vzťahy, či služobné pomery, ktoré sú svojou podstatou vzťahmi zamestnaneckými s určitými modifikáciami, hoci evokujú rysy výkonu verejnej moci, pretože sú vzťahmi verejnoprávnymi. Osobitné postavenie štátu vystupujúceho v úlohe služobného úradu nevyplýva z úloh, ktoré pre štát plní orgán štátnej správy ako vykonávateľ výkonnej moci štátu,

ale z právnych predpisov osobitne upravujúcich právne vzťahy štátu a jeho zamestnancov, ktoré obsahujú aj konkrétnu právnu úpravu zodpovednosti štátu - ako služobného úradu („zamestnávateľa“) - za škodu vzniknutú v týchto právnych vzťahoch (napr. konkrétne zákon č. 73/1998 Z.z.) alebo sa na zodpovednostné vzťahy štátu v týchto právnych vzťahoch subsidiárne použijú ustanovenia Zákonníka práce (napr. zákon č. XX/XXXX Z.z. o štátnej službe, zákon č. 281/2015 Z.z. štátnej službe profesionálnych vojakov a o zmene a doplnení niektorých zákonov); tieto právne predpisy tak nedávajú priestor pre aplikáciu zákona č. 514/2003 Z.z. Na podporu tohto záveru odvolací súd poukazuje aj na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.3.2019 sp. zn. 3Cdo 78/2018 a rozhodnutie sp. zn. 3Cdo 79/2018 uverejnené v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR č. X/XXXX pod č. R XX/XXXX.

23. Sumarizujúc vyššie uvedené, štát vykonáva štátnu moc ako súčasť moci verejnej prostredníctvom štátnych orgánov; výkonnú moc ako jednu zo zložiek štátnej moci realizuje prostredníctvom orgánov štátnej správy; ústredné orgány štátnej správy vykonávajú verejnú moc v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do ich pôsobnosti (túto vymedzuje zákon č. XXX/XXXX Z.z.). Konanie nadriadeného, v ktorom rozhoduje vo veciach služobného pomeru policajta podľa zákona č. 73/1998 Z.z. nie je výkonom verejnej moci v zmysle zákona č. XXX/XXXX Z.z.; nadriadený vo vzťahu k policajtovi neplní úlohy štátnej správy; konanie nadriadeného v personálnych veciach nie je vyjadrením štátnomocenského charakteru činnosti štátu; vo veciach týkajúcich sa služobného pomeru policajtov, v ktorých nadriadený rozhoduje o právach a povinnostiach policajta personálnym rozkazom, ide o vzťah služobnej, nie vrchnostenskej (štátnomocenskej) nadriadenosti a podriadenosti. Okrem toho uplatneniu zákona č. 514/2003 Z.z. bráni aj kódexový charakter zákona č. 73/1998 Z.z., ktorý obsahuje komplexnú právnu úpravu vzťahov týkajúcich sa služobného pomeru policajtov. Akékoľvek nároky vyplývajúce zo služobného pomeru policajtov sú podriadené zákonu č. 73/1998 Z.z. Uvedené platí aj v prípade, ak by uplatneným nárokom policajtov nemohlo byť z dôvodu absencie právneho základu v zákone o služobnom pomere policajtov vyhovené; v tom prípade bude na posúdení príslušných služobných funkcionárov alebo následne správneho súdu, či skutočne špecifiká služobného pomeru umožňujú niektoré práva policajtom obmedziť.

24. Po vecnom a právnom zhodnutí skutočností relevantných vo vzťahu k prejednávanej veci odvolací súd sa nestotožnil s dôvodmi, ktoré viedli súd prvej inštancie k vyhovaniu žalobe v časti o zaplatenie sumy 18.867,29 eur s úrokmi z omeškania 5,15% ročne od 29.8.2014, keďže v súdenom spore je nepochybné, že Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (minister vnútra Slovenskej republiky) nevystupovalo v pozícii vykonávateľa zvrchovanej štátnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do jeho pôsobnosti podľa zákona č. 575/2001 Z.z., ani nevykonávalo úlohy, ktoré plní policajný zbor podľa zákona č. 171/1993 Z.z., ale konalo v pozícii služobného úradu („zamestnávateľa“) podľa § 3 zákona č. 73/1998 Z.z. a žalobca vystupoval ako policajt („zamestnanec štátu“) v zmysle § 2 ods. 1 zákona č. 73/1998 Z.z., ktorý štátnu službu vykonáva v služobnom pomere, ktorý sa zakladá k štátu. V prejednávanej veci teda nebol preukázaný základný predpoklad vzniku zodpovednosti žalovanej za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím štátu, nakoľko rozhodovanie vo veciach služobného pomeru policajta nie je výkonom verejnej moci orgánom verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. Na podporu tohto svojho záveru odvolací súd poukazuje na rozhodnutia odvolacích senátov Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 3Co 87/2018 zo dňa 30.4.2020, sp. zn. 3Co 188/2017 zo dňa 26.3.2019, rozsudok sp. zn. 9Co 516/2014 zo dňa 15.12.2016.

25. Zohľadniac uvedené odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 388 C.s.p. v napadnutom vyhovujúcom výroku zmenil tak, že žalobu v tejto časti zamietol, vychádzajúc pritom v celom rozsahu zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie, ktorým je viazaný (§ 383 C.s.p.), a ktorý po právnej stránke posúdil inak.

26. O nároku na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 2 C.s.p. Plne procesne úspešnej žalovanej však nárok na náhradu trov konania nepriznal, pretože jej v konaní žiadne trovy nevznikli.

27. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
b/ ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
c/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
d/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
e/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
b/ ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
c/ je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b/ napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c/ je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a/ a b/ (§ 422 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii (§ 427 ods. 1 prvá veta C.s.p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne /dovolacie dôvody/ a čoho sa dovolateľ domáha /dovolací návrh/ (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a/ dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b/ dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c/ dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 C.s.p.).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 C.s.p.).